

Verksamhetens Planeringsanalys 2024

Psykiatri Halland
2023-01-17

Innehållsförteckning

1	Förslag på förändringar/utveckling av verksamheten	3
1.1	Tillgänglighet och kvalitet i vården avseende Bup	3
1.2	Utökad finansiering för att möta barn och unga med psykisk ohälsa ...	4
1.3	Övergång från Bup till Vuxenpsykiatri (Vux).....	5
1.4	Äldres psykiska hälsa	6
2	Förslag på ambitionsökning och/eller utmaningar	7
2.2	Utökad/fortsatt finansiering för utveckling av utslussningsavdelning rättspsykiatrisk vård	7
2.3	Kompetensförsörjning	8
3	Pågående utvecklingsaktiviteter	10
3.1	Framtidens vårdinformationsstöd (FVIS) – Införandeprocessen.....	10
3.2	Lokalfrågor	10
4	Verksamhetens Investeringsplan	12

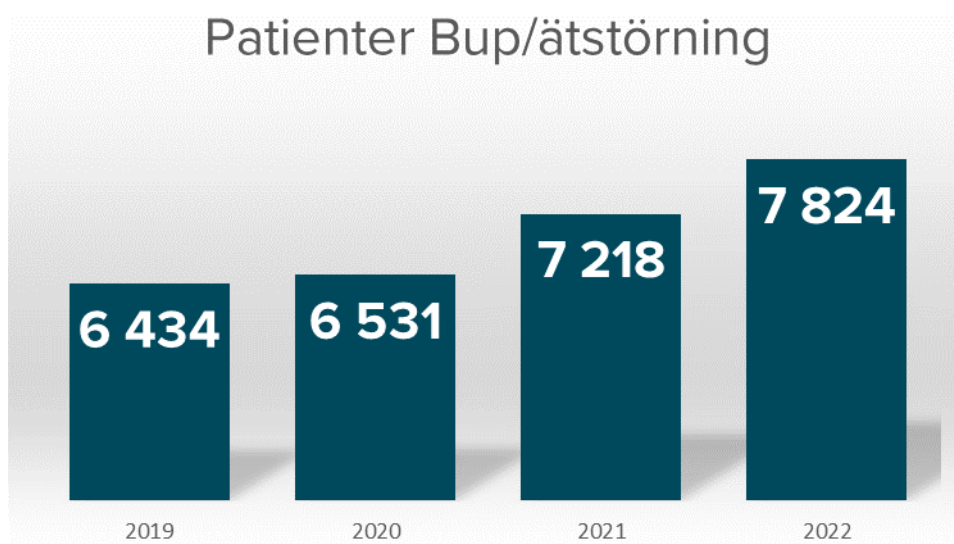
1 Förslag på förändringar/utveckling av verksamheten

1.1 Tillgänglighet och kvalitet i vården avseende Bup

Tillgänglighet och kvalitet i vården är frågor som är mycket viktiga för psykiatriförvaltningen – och särskilt tillgängligheten inom Bup som är en kärnfråga för oss. För Bup kan vi se att det finns en utmaning avseende det ständigt ökade antalet unika patienter, som för varje år blir allt fler.

Stapeldiagrammet nedan visar att Bup sedan 2019 haft en kraftigt ökande trend av antalet unika patienter och mellan 2019–2022 haft en ökning från ca 6 400 patienter till ca 7 800 patienter. Detta bedömer vi kommer fortsätta öka för varje år. Trots att vi öppnat första linje-mottagningarna Barn- och ungas psykiska hälsa så har denna trend inte stannat av. Vi ser således en ökning med cirka 10 procent i snitt varje år, förutom under 2020 som var ett pandemiår. Totalt sett under dessa fyra år har antalet unika patienter ökat med 36 procent eller cirka 1 400 unika patienter.

De underlag som ligger till grund för den budget vi fått för 2023 bygger således på det vi visste 2021, vilket medfört en ekonomisk eftersläpning.

Koppling till Regionfullmäktiges Fokusområde: "Nära och sammanhållen vård" och "styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård".

Utvecklingen är förvaltningsspecifik. Fastighetsinvestering kan bli aktuellt.

1.2 Utökad finansiering för att möta barn och unga med psykisk ohälsa

Bakgrund och/eller utmaning:

1. Antalet patienter till Bup har ökat markant sedan 2019. Vi bedömer att antalet patienter kommer fortsätta öka. Det finns även en oro över pandemins effekter på vårdbehovet kommande år. Ökningen ses även nationellt. Stor oro finns också att patienter från grannregionerna i allt större omfattning kommer att söka sig till Halland.
2. Vi ser ett ökat vårdbehov hos de som söker. Detta kräver mycket mer resurser och tar fler besökstider i anspråk, vilket kan leda till undanträngningseffekter och till viss del ett otillfredsställt vårdbehov.
3. Utöver detta har Bup högt ställda krav på tillgänglighet, både nationellt och regionalt.

Detta är oroväckande utifrån ekonomi, tillgänglighet och vårdkvalitet.

Situationen innebär även ett ökat patientantal per behandlare, vilket leder till etisk stress, arbetsmiljöproblem samt ökad risk för bristande patientsäkerhet, vilket kan utläsas i medarbetarundersökningen avseende 2022. Detta avser främst öppenvårdsmedarbetare inom Bup.

För att kunna möta utvecklingen och samtidigt hålla tillräckliga nivåer avseende tillgänglighet är vi i behov av kraftigt förstärkt ekonomi till Barn och unga med psykisk ohälsa.

Detta skulle konkret innebära fler behandlare, möjlighet att kunna nyttja extern bemanning samt möjlighet till att förstärka första linje-vården, vilket på sikt innebär mer kostnadseffektiv vård. Rätt vård, på rätt vårdnivå, i rätt tid. **Nedan beräkning innebär en förstärkning motsvarande 20 mnkr i jämförelse med 2023.**

	2024	2025	2026	2027	2028	Kommentar
Nettokostnader för utveckling och drift	20 Mnkr	20 Mnkr	20 Mnkr	20 Mnkr	20 Mnkr	Förstärkt grundfinansiering till specialistnivå.

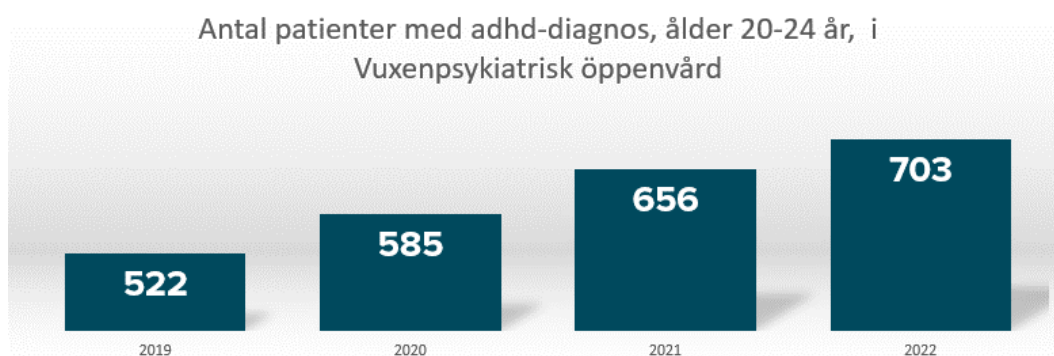
(Ytterligare ekonomisk beräkning och data kring patientutveckling, produktion och vårdbehov redovisas vid behov).

Koppling till Regionfullmäktiges Fokusområde: ”Nära och sammanhållen vård” och ”styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård”.

Utvecklingen är förvaltningsspecifik. Fastighetsinvestering kan bli aktuellt.

1.3 Övergång från Bup till Vuxenpsykiatri (Vux)

Övergången mellan Bup och Vux är en mycket viktig fråga inom psykiatriförvaltningen – och som på flera sätt även hänger ihop med Bup och tillgänglighetsfrågan. Vi bedömer att antal patienter ökar med 10 procent årligen inom Vux och vi vet även att Bup har en kraftig utveckling av patienter där en del av dessa kommer att gå över till Vux. Antalet unika patienter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (adhd) är mycket hög inom Bup. Detta innebär att vi får en påverkan på Vux. Se nedanstående stapeldiagram.

I bilden ovan är det tydligt att antalet patienter med adhd-diagnos i åldrarna 20–24 ökar mycket kraftigt varje år.

Vi vill inom vuxenpsykiatri lösa denna utmaning genom att införa ett ”adhd-spår” som Bup tidigare har infört. Detta innebär att verksamheten satt upp en standardisering i hur man ska arbeta med adhd-frågor, avseende rutiner, medarbetares kompetens med mera. En sådan specialiserad adhd-enhet har visat på stor framgång bland annat med kortade utredningstider.

Psykiatriförvaltningen äskar därför **5 miljoner kronor** till Vuxenpsykiatrins öppenvård för att kunna finansiera denna enhet och möta denna utveckling.

Koppling till Regionfullmäktiges Fokusområde: "Nära och sammanhållen vård" och "styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård".

Utvecklingen är förvaltningsspecifik. Fastighetsinvestering kan bli aktuellt.

1.4 Äldres psykiska hälsa

I takt med att vi blir allt fler i Halland och lever allt längre kommer behovet av vård för äldre med psykisk ohälsa sannolikt att öka kommande år. Förvaltningen ser behov av att säkerställa att gruppen äldre med psykisk ohälsa har ett fullgott omhändertagande och börja definiera den utveckling som krävs för att möta detta 2024 och framåt.

Koppling till Regionfullmäktiges Fokusområde: "Nära och sammanhållen vård" och "styrning utifrån kunskap och kvalitet inom hälso- och sjukvård"

Utvecklingen är förvaltningsspecifik. Fastighetsinvestering krävs inte i nuläget.

2 Förslag på ambitionsökning och/eller utmaningar

2.1. Barn- och ungdomspsykiatri/Vuxenpsykiatri

Se punkt 1.2 under *Förslag på förändringar/Utveckling av verksamheten* motsvarande ramförstärkning på 20 mnkr avseende 2024. (Det är angeläget att redan innevarande år förstärka verksamheten med 20 mnkr.).

En viss del av dessa äskade medel skulle man kunna överföra utifrån 2022 års resultat. Vidare hänvisning till avsnittet resultathantering i bokslutet.

Se punkt 1.3 under *Förslag på förändringar/Utveckling av verksamheten* motsvarande 5 mnkr avseende 2024, vuxenpsykiatrisk öppenvård.

2.2. Utökad/fortsatt finansiering för utveckling av utslussningsavdelning rättspsykiatrisk vård

Fler döms till rättspsykiatrisk vård (LRV) samtidigt som antalet vårdplatser nationellt och regionalt är begränsade.

Bakgrund

Psykiatriförvaltningen bedömer att fler kommer dömas till LRV inom de närmaste åren samt att platsbrist råder nationellt. Därför behöver psykiatriförvaltningen vara pro-aktiva och identifiera kommande utmaningar tidigt för att långsiktigt kunna stabilisera kostnaden för köpt vård. Hanterar vi inte utmaningen redan nu riskerar vi att på sikt få en dyr och kvalitetsmässigt sämre rättspsykiatrisk vård.

Psykiatri Halland har ansvar för den rättspsykiatriska vården för alla hallänningar som döms till vård. Detta sker primärt på avdelning 21 och vid behov på avdelningar inom allmänpsykiatri. Förvaltningen har även haft ett stort behov av att köpa vårdplatser på regionkliniker, som till exempel Växjö. För att bli mer resurs- och kostnadseffektiv, och kunna bedriva en kvalitetsmässigt bättre vård, beslutade psykiatriförvaltningen att öppna upp en utslussningsavdelning (avdelning 20). Syftet är att utöka den egna verksamhetens kapacitetsförmåga att behandla patienter som dömts till rättspsykiatrisk vård på "hemmaplan". Invigningen och uppstarten av denna avdelning har skett under Q3 2022 – dock har denna inte kunnat startats upp på full kapacitet, p.g.a. personalbrist.

Utmaning extern LRV-vård

Det är viktigt att poängtera att kostnaden för köpt vård procentuellt sett har ökat mer än vår budget, vilket inte beror på fler patienter utan på grund av att de patienter som vårdas är mer resurskrävande. Detta ger sammantaget ökade kostnader som leder till att vi inte har möjlighet att återföra 7,4 mnkr i form av en

ramminskning under 2024–2025. Det ursprungliga syftet var att förvaltningen tilldelades dessa 7,4 mnkr som ett lån för att bygga upp avdelning 20, vilket i sin tur skulle generera minskade kostnader på den köpta vården. **Vi har inte kunnat se minskade kostnader på den köpta vården då på grund av ökade kostnader för redan befintliga patienter. Se tabell 2 för kostnadsutveckling köpt LRV-vård.**

Tabell 2. Kostnader för köpt vård

Kostnader köpt vård		
År	Utfall	Budget
2019	33,7	30,5
2020	33,7	36,9
2021	42,2	38
prg 2022	44,4	35,8

Ökningen består av ökade kostnader hos externa vårdgivare i form av:

- Ökade vårddagskostnader utöver index
- Ökade abonnemangskostnader utöver index p.g.a. asytpatienter
- Ökade kostnader p.g.a. mer vårdkrävande patienter.

Sammanfattning av behov avseende LRV-vård

Psykiatriförvaltningen äskar utifrån ovan att:

1. Utöka budgeten på grund av prisökning utöver budgetindexering för köpt vård från St. Sigfrid, motsvarande 10 mnkr.
2. Skjuta upp ramminskningen i budget (7,4 mnkr) 2024 till 2025–2026.
3. Inför budget 2024 införa ett särskilt uppdrag för köpt LRV-vård, motsvarande regionvård för somatiken.

2.3 Kompetensförsörjning

För att kunna möta framtidens vårdbehov är Psykiatrin Halland i stort behov av rätt kompetens på rätt plats. Bedömningen är att bristen på vårdpersonal med rätt kompetens, både nationellt och regionalt, är en av förvaltningens stora utmaningar.

Psykiatrin Halland har svårt att rekrytera och långsiktigt behålla vissa yrkeskategorier, främst läkare, psykologer och sjuksköterskor. Arbetet med att

trygga psykiatrins kompetensförsörjning på kort och på lång sikt vilar på fyra grundpelare; att skapa en god och hållbar arbetsmiljö, goda möjligheter till kompetensutveckling, analys och förändring av befintliga uppdrag och roller samt minska sjukskrivningsnivån.

Sjuksköterskebristen är påtaglig inom flera verksamheter men framför allt inom heldygnsvården. Under innevarande år kommer förvaltningen därför att särskilt utreda möjligheten att vidareutveckla undersköterskor/skötares yrkesroll och uppdrag.

Fler ST-läkare

För att öka kontinuiteten i vården, förbättra arbetsmiljön och minska behovet av bemanningspersonal avseende läkare ser förvaltningen behov av att öka ST-tjänsterna.

Den satsning på utökat antal ST som förvaltningen genomfört de senaste åren har givit flera positiva effekter, framför allt inom heldygnsvården. För att långsiktigt säkra bemanningen och arbetsmiljön inom Bup och den vuxenpsykiatriska öppenvården krävs ytterligare ST-tjänster.

3 Pågående utvecklingsaktiviteter

Utöver aktiviteterna beskrivna under tidigare rubriker har Psykiatrin följande större, kontinuerliga utvecklingsaktiviteter, som kommer pågå 2024 och framåt.

3.1 Framtidens vårdinformationsstöd (FVIS) – Införandeprocessen

Införandet av FVIS/Cosmic kommer vara den utvecklingsaktivitet som Psykiatrin Halland kommer prioritera under 2024 och även under en period efter Go Live som är planerat till Q4 2024.

De aktiviteter som kommer prioriteras är de som ingår i införandet av FVIS/Cosmic, utifrån Psykiatrin Halland, Region Halland och Sussagemensamma strategier och planer samt de aktiviteter som är nödvändiga för att uppnå ett lyckat införande.

Vi kommer följa Psykiatrins befintliga struktur för införande av IT- och digitaliseringsaktiviteter men detta kommer **kräva en utökning av ytterligare resurser motsvarande cirka 10 mnkr.**

3.2 Lokalfrågor

I takt med att Psykiatrin har blivit 170 fler anställda mellan 2019 och 2022, samt att besöken till mottagningarna har ökat, har detta resulterat i att lokalerna inte uppfyller verksamheternas behov till fullo.

- I Halmstad har vi lämnat in önskemål om utökade lokaler både för Bup-mottagningen och Vuxenpsykiatriska mottagningen.
- Vad gäller Kungsbacka så pågår flytt till större lokaler för Bup-mottagningen som både har haft arbetsmiljöproblem samt för trånga lokaler. Flytten beräknas ske årsskiftet 2023–2024. Förstudie pågår också för att se över öppnande av ytterligare en mottagning för Bup i Kungsbacka.
- I Varberg lämnades en ansökan in till Regionfastigheter för cirka fem år sedan om behov av utökade lokaler för både Bup och Vuxenpsykiatriska mottagningen. Nuvarande lokaler i Varberg hyrs av Varbergs kommun och har i dagsläget inte möjlighet att utökas mer på grund av eftersatt underhåll. Ventilationen är också maximerad men uppfyller ändå inte de krav som finns idag på en bra arbetsmiljö.
- Efterfrågan på rättspsykiatriska vårdplatser har också ökat vilket gör att vi inom en snar framtid kan behöva tillskapa ytterligare en avdelning för dömda patienter.

- I samband med regeringens samsjuklighetsutredning som pågår kan resultatet av denna innebära att Psykiatrin får överta ansvaret för de patienter som idag vårdas inom LVM-vård inom kommunerna. I så fall kommer LVM-patienterna överföras till LPT-vård vilket innebär att vi behöver se över om ytterligare vårdplatser behöver planeras för beroendepatienter. Resultatet av utredningen förväntas inkomma under våren 2023.
- I takt med att förvaltningen växer, ökar även kraven på stabens verksamhet varför lokalerna i dagsläget inte räcker till.

3.5. Lättvårdsambulans/prehospital vård

Projektet ”Prehospital vård – Psykiatri” innebär att ge sjukvårdsinsats i hemmet, på allmän plats med mera, till person med diagnosticerad/icke-diagnosticerad psykiatrisk sjukdom.

Uppdraget utförs av den kompetens som anses vara lämplig utifrån bedömt tillstånd vilket kan vara ambulanssjuksköterska, psykiatriker, mobil psykiatri, uppsökande verksamhet, primärvårdsteam eller primärvårdsläkare inkl. ”Hallandsjouren”.

Projektet innefattar samverkan med somatiken och syftar till att på ett mera samlat sätt möta individer med akuta psykiatriska vårdbehov utanför vårdinrättningar.

4 Verksamhetens Investeringsplan

Förvaltningens investeringsplan 2023–2032.

Se bifogat underlag som skickas separat.

Goran Delic

Förvaltningschef

Psykiatriin Halland